

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 20/20

Luksemburg, 3 marca 2020 r.

Wyroki w sprawie C-75/18 i C-323/18

Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. i Tesco-Global Áruházak Zrt. /
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Podatki specjalne odprowadzane na Węgrzech od obrotu przedsiębiorstw telekomunikacyjnych i z sektora handlu detalicznego są zgodne z prawem Unii

W wyrokach w sprawach **Vodafone Magyarország** (C-75/18) i **Tesco-Global Áruházak** (C-323/18), ogłoszonych w dniu 3 marca 2020 r., Trybunał w składzie wielkiej izby **orzekł zgodność z zasadą swobody przedsiębiorczości oraz z dyrektywą 2006/112¹** (zwaną dalej „dyrektywą VAT”) **podatków specjalnych, odprowadzanych na Węgrzech od obrotów przedsiębiorstw telekomunikacyjnych oraz przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze handlu detalicznego**. Okoliczność, że te podatki specjalne, obciążające obrót w sposób progresywny (a dla tej drugiej grupy przedsiębiorstw – nawet silnie progresywny), płać głównie przedsiębiorstwa należące do osób pochodzących z innych państw członkowskich, gdyż to te przedsiębiorstwa osiągają najwyższe obroty na danych rynkach węgierskich, **odzwierciedla rzeczywistą sytuację gospodarczą panującą na tych rynkach i nie stanowi dyskryminacji tych przedsiębiorstw**. Trybunał orzekł również, że podatek, któremu podlegają przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, nie posiada wszystkich zasadniczych cech charakterystycznych podatku VAT, a zatem nie można go traktować na równi z VAT, przez co nie zagraża on funkcjonowaniu unijnego systemu VAT, czyli jest zgodny z dyrektywą VAT.

Do Trybunału zwrócono się również w przedmiocie zgodności węgierskich przepisów wprowadzających omawiane podatki specjalne z regułami Unii dotyczącymi pomocy państwa. Trybunał rozstrzygnął najpierw kwestię dopuszczalności tych pytań². W tym względzie przypomniał on, że podatki nie wchodzą w zakres stosowania postanowień traktatu FUE dotyczących pomocy państwa, chyba że stanowią one sposób finansowania pomocy, tak że są integralną częścią tej pomocy. Podatek może zaś stanowić integralny składnik pomocy jedynie wówczas, gdy na podstawie znajdujących zastosowanie uregulowań krajowych istnieje obowiązkowe powiązanie celowe danego podatku z pomocą. W niniejszym przypadku Trybunał stwierdził jednak, że wnioski o zwolnienie z podatku specjalnego składane przez skarżące spółki do węgierskich organów podatkowych dotyczyły podatków o charakterze generalnym, z których przychody zasilają budżet państwa, a przy tym nie są przeznaczone konkretnie na finansowanie korzyści dla jakiejś szczególnej kategorii podatników. Trybunał orzekł, że brak jest obowiązkowego powiązania celowego podatków specjalnych pobieranych od spółek skarżących ze zwolnieniem, z którego korzystają niektórzy podatnicy, więc ewentualna niezgodność z prawem tego zwolnienia w świetle norm prawa Unii dotyczących pomocy państwa nie może wpływać na zgodność z prawem tych podatków specjalnych jako takich. W związku z tym skarżące spółki nie mogą powoływać się przed sądami krajowymi na taką ewentualną niezgodność z prawem w celu uniknięcia zapłaty tych podatków.

¹ Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2006, L 347, s. 1).

² W 2019 r. Sąd stwierdził nieważność dwóch decyzji Komisji o zakwalifikowaniu jako pomocy państwa polskiego podatku w sektorze handlu detalicznego oraz węgierskiego podatku od reklamy [wyrok Sądu z dnia 16 maja 2019 r. Polska/Komisja (sprawy połączone [T-836/16](#) i [T-624/17](#), komunikat prasowy [64/19](#)) i wyrok Sądu z dnia 27 czerwca 2019 r. Węgry/Komisja ([T-20/17](#), komunikat prasowy [84/19](#))]. Odwołania od tych wyroków są obecnie w toku przed Trybunałem ([C-562/19 P](#) i [C-596/19 P](#)).

Następnie Trybunał zbadał, czy węgierskie przepisy wprowadzające rozpatrywane podatki specjalne stwarzają dyskryminację ze względu na siedzibę spółek, zakazaną na mocy postanowień TFUE o swobodzie przedsiębiorczości. W tym względzie Trybunał stwierdził przede wszystkim, że spółki dominujące skarżących mają siedziby, odpowiednio, w Zjednoczonym Królestwie i Niderlandach, i że w zakresie, w jakim prowadzą one działalność na rynku węgierskim za pośrednictwem spółek zależnych, jakiegokolwiek ograniczenie swobody przedsiębiorczości tych spółek zależnych może mieć wpływ na swobodę przedsiębiorczości spółek dominujących. Przypomniawszy swoje orzecznictwo dotyczące zakazu dyskryminacji bezpośredniej i pośredniej, Trybunał stwierdził, że w przypadku spornych podatków specjalnych nie dokonuje się rozróżnienia ze względu na miejsce siedziby spółek.

Trybunał podkreślił w tym kontekście, po pierwsze, że skoro wszystkie przedsiębiorstwa działające w rozpatrywanych sektorach na Węgrzech są objęte kwestionowanymi podatkami, a odpowiednie stawki podatkowe obowiązujące dla poszczególnych przedziałów obrotu mają zastosowanie do wszystkich takich przedsiębiorstw, to węgierskie przepisy wprowadzające te podatki nie stwarzają dyskryminacji bezpośredniej wobec przedsiębiorstw należących do osób (fizycznych lub prawnych) z innych państw członkowskich.

Po drugie, Trybunał zbadał, czy (silnie) progresywny charakter podatków specjalnych można uznać za źródło dyskryminacji pośredniej tych przedsiębiorstw.

W tym względzie Trybunał stwierdził, że w odniesieniu do rozpatrywanych lat podatkowych, czyli okresów od 1 kwietnia 2011 r. do 31 marca 2015 r. w sprawie Vodafone oraz od 1 marca 2010 r. do 28 lutego 2013 r. w sprawie Tesco, podatnicy należący wyłącznie do dolnego przedziału objętego stawką 0% byli podatnikami należącymi do węgierskich podmiotów, natomiast ci należący do górnych przedziałów byli w głównej mierze podatnikami należącymi do osób z innych państw członkowskich. Tym samym największa część podatku specjalnego była opłacana przez podatników należących do osób z innych państw członkowskich.

Trybunał przypomniał jednak, że państwa członkowskie mają swobodę w ustanawianiu systemu opodatkowania, który uznają za najbardziej odpowiedni, i mogą stosować opodatkowanie progresywne oparte na wysokości obrotu, ponieważ kwota obrotu stanowi neutralne kryterium odróżniające, a także istotny wskaźnik zdolności płatniczej podatników. W tym kontekście okoliczność, że większą część ciężaru takiego podatku specjalnego ponoszą podatnicy będący własnością osób fizycznych lub prawnych z innych państw członkowskich nie może być sama wystarczająca do stwierdzenia, że istnieje wobec nich dyskryminacja. Okoliczność ta wynika bowiem stąd, że rozpatrywane w niniejszych sprawach węgierskie rynki są zdominowane przez takich podatników, którzy osiągają na nich najwyższe obroty. Wspomniana okoliczność stanowi więc wskaźnik niepewny, a wręcz losowy, który może zostać spełniony za każdym razem, gdy odnośny rynek jest zdominowany przez przedsiębiorstwa z innych państw członkowskich lub państw trzecich lub przez przedsiębiorstwa krajowe należące do osób fizycznych lub prawnych z innych państw członkowskich lub państw trzecich. Zresztą podstawowy przedział opodatkowania o stawce 0% nie dotyczy wyłącznie podatników należących do podmiotów węgierskich, ponieważ każde przedsiębiorstwo działające na danym rynku korzysta z ulgi w odniesieniu do części swojego obrotu nieprzekraczającej pułapu określonego dla tego przedziału. Tak więc (silnie) progresywne stawki podatków specjalnych nie stanowią przez sam swój charakter dyskryminacji ze względu na miejsce siedziby spółki między podatnikami należącymi do węgierskich podmiotów a podatnikami należącymi do podmiotów z innych państw członkowskich.

W wyroku w sprawie C-75/18 Trybunał odpowiedział ponadto na pytanie o zgodność wprowadzenia specjalnego podatku od obrotu przedsiębiorstw telekomunikacyjnych z dyrektywą VAT³. W tym względzie przypomniał on, że należy w szczególności ustalić, czy dany podatek powoduje zagrożenie dla funkcjonowania wspólnego systemu VAT, obciążając obrót towarów i usług oraz oddziałując na transakcje handlowe w sposób podobny do tego, który charakteryzuje VAT, jak ma to miejsce w szczególności w przypadku podatków posiadających zasadnicze cechy charakterystyczne VAT. Trybunał stwierdził jednak, że węgierskie przepisy wprowadzające

³ Artykuł 401.

rozpatrywany podatek specjalny nie przewidują pobierania tego podatku na każdym etapie procesu produkcji i dystrybucji ani odliczenia podatku zapłaconego na poprzednim etapie tego procesu. Tym samym, skoro w przypadku rozpatrywanego podatku specjalnego dwie spośród czterech zasadniczych cech określonych przez Trybunał we wcześniejszym orzecznictwie nie występują, dyrektywa VAT nie stoi na przeszkodzie jego wprowadzeniu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst wyroków ([C-75/18](#) i [C-323/18](#)) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106